

Birkelund, L., Dieperink, K. B., Sodemann, M., Lindell, J. F., Steffensen, K. D., & Nielsen, D. S. (2025). Communication as an Unequal Game: Insights into Language Barriers and Missed Opportunities from the Perspectives of Nurses, Doctors, and Professional Interpreters. *European Journal of Cancer Care*. <https://doi.org/10.1155/ecc/8873921>

Sygeplejerskers, lægers og tolkes erfaringer med sprogbarrierer i kræftbehandling af patienter med begrænsede danskkundskaber

Af Lisbeth Birkelund. Sprogunderviser, Cand.mag. i engelsk og nordisk sprog og litteratur, Ph.d.-studerende, Geriatrisk Forskningsenhed, Klinisk Institut, Syddansk Universitet & Geriatrisk Afdeling, Odense Universitetshospital, lisbeth.birkelund@rsyd.dk

Resumé

Introduktion

Effektiv kommunikation er afgørende i mødet med alvorlig sygdom som kræft. Dette studie undersøger, hvordan sygeplejersker, læger og professionelle tolke oplever kommunikationen i kræftbehandling af patienter med begrænsede danskkundskaber.

Metode

Undersøgelsen er baseret på en fænomenologisk-hermeneutisk tilgang, og data er indsamlet via fokus-gruppeinterviews. I alt deltog 23 informanter fordelt på seks grupper: tre grupper med sygeplejersker, to grupper med læger og én gruppe med tolke. Alle interviews blev lydoptaget og transskriberet ordret. Analysen tog afsæt i Paul Ricoeurs fortolkningsteori, med særligt fokus på hans kritiske hermeneutik.

Resultater

På baggrund af analysen blev der identificeret ét overordnet tema: Kommunikationen som et ulige spil, med tre undertemaer:

1. Kommunikation på ulige vilkår
2. Mangel på afstemte roller og fælles spilleregler
3. Manglende muligheder som en usynlig konsekvens.

På tværs af faggrupper beskrives en oplevelse af at være bagud fra start på grund af stramme tidsrammer og manglende adgang til vigtig viden. Forskellige opfattelser af tolkens rolle – hvorvidt tolken skal fungere som en "maskine" eller indgå som et engageret menneske – skaber yderligere udfordringer.

Fraværet af klart definerede roller og fælles retningslinjer medfører, at beslutninger om fx briefing eller booking af tolke kommer til at bero på individuelle vurderinger. Dette fører til uens praksis og ulighed i kommunikationen mellem faggrupper. Resultaterne synliggør desuden de mere skjulte konsekvenser af sprogbarrierer – herunder at patienter ikke præsenteres for alle behandlingsmuligheder, samt at sygeplejersker kan komme til at trække sig mentalt og fysisk i situationer uden tolkebistand.

Diskussion og konklusion

Selvom det er nødvendigt at acceptere tolkemedieret kommunikation som grundlæggende mere kompleks, er det lige så vigtigt at skabe mere lige og stabile rammer for kommunikationen – blandt andet gennem styrket tværfagligt samarbejde. I det nuværende ulige kommunikationsspil udfordrer sprogbarrierer ikke blot effektiv kommunikation, men risikerer at få både valgmuligheder og omsorg til at forsvinde.

Projektet er støttet af Klinisk Institut, Syddansk Universitet, Odense Universitetshospital og Østifterne.

